**2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU**

## 5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

| Adı Soyadı | Sınıfı / No | Puan |
|---|---|---|
| | | |

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

**1.** Mezopotamya'da yaşayan Asurlular, ticaret yapmak için Anadolu'ya gelip ticaret merkezleri kurdu. Bu merkezlerin en önemlisi Kayseri yakınlarındaki Kültepe'dir. Kültepe'de bulunan çivi yazılı tabletler, Anadolu'da yazının kullanılmaya başlandığını gösterir.

**a)** Asurluların Anadolu'ya kazandırdığı katkıyı metne göre yazınız. **6 p**

**b)** "Mezopotamya ve Anadolu medeniyetleri birbirini etkilemiştir." yargısını bu örnekle açıklayınız. **8 p**

**2.** Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 6. maddesinde "Egemenlik, kayıtsız şartsız Milletindir." ifadesi yer alır.

**a)** Bu ifade cumhuriyet yönetiminin hangi özelliğini gösterir? Açıklayınız. **6 p**

**b)** Millet egemenliğini hangi demokratik yollarla kullanır? İki yol yazıp cumhuriyet ile demokrasi arasındaki ilişkiyi açıklayınız. **8 p**

**3.** 5-A sınıfında sınıf başkanını öğretmen kendisi belirledi. 5-B sınıfında ise başkan, öğrencilerin oylarıyla bir dönemliğine seçildi; 5-B'nin başkanı kararlarını sınıfın görüşünü alarak veriyor.

**a)** İki sınıftaki başkan belirleme yöntemini karşılaştırınız. Hangisinin demokrasiye uygun olduğunu gerekçesiyle yazınız. **7 p**

**b)** 5-B'deki uygulamanın cumhuriyet yönetimiyle benzer iki yönünü açıklayınız. **8 p**

**4.** Bir mesajlaşma grubunda "Yarın kar nedeniyle okullar tatil!" mesajı dolaşıyor. Ali mesajı paylaşmadan önce valiliğin resmî internet sitesine baktı ve böyle bir açıklama olmadığını gördü. Ali, gruba mesajın doğru olmadığını yazdı.

**a)** Ali'nin davranışını etkin vatandaşlık açısından değerlendiriniz. **6 p**

**b)** Herkes mesajı doğrulamadan paylaşsaydı toplum düzeninin nasıl etkileneceğine yönelik bir çıkarımda bulununuz. **8 p**

**5.** Seçim günü Fatma Hanım oy kullanmaya gitti. Komşusu ise "Benim tek oyum neyi değiştirir ki?" diyerek oy kullanmadı.

**a)** Komşunun düşüncesini değerlendiriniz. **8 p**

**b)** Oy kullanmanın toplum düzenine etkisine yönelik bir çıkarımda bulununuz. **6 p**

**6.** Deniz'in ailesi, onun daha başarılı olması için hafta içi okuldan sonra ve hafta sonları sabahtan akşama kadar ders çalışmasını istiyor. Deniz, arkadaşlarıyla oynamaya ve dinlenmeye hiç zaman bulamadığını, son günlerde çok yorgun olduğunu söylüyor.

**a)** Deniz'in hangi hakkını yeterince kullanamadığını yazınız. **5 p**

**b)** Ailenin isteği ile Deniz'in hakkını karşılaştırarak bu hakkın bir çocuk için neden önemli olduğunu sorgulayınız. Dengeli bir öneri de yazınız. **10 p**

**7.** Okul gezisinde Selin, arkadaşı Mert'in komik bir anını fotoğrafladı. Mert fotoğrafın paylaşılmasını istemediğini söyledi. Selin ise "Benim telefonum, istediğimi paylaşırım." diyerek fotoğrafı internette paylaştı.

**a)** Selin'in davranışıyla Mert'in hangi hakkı zarar görmüştür? **5 p**

**b)** Selin'in "İstediğimi paylaşırım." düşüncesini, hakların sınırı açısından sorgulayınız. **9 p**